

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto	24 kron
za pol leta	12 „
za četrt leta	6 „
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Javni shod

političnega društva „Edinost“ v Trebčah dne 8. decembra 1902.

(Dalje.)

Dr. Rybář je nadaljeval:

Občina se je torej odločila, da najme posojilo 24 milijonov kron. Tako se je izognila nalaganju novih davkov in doklad. Ali mi ne smemo pozabiti, da bo treba ta dolg plačevati. In to bo težka stvar. Zato so naši okoličanski zastopniki izražali svoje pomisleke proti najetu posojila. Ali gospodje v mestni hiši so jim govorili: Glejte, saj tudi okoličani potrebujejo raznih stvari. Dajte, napišite vse to, kar se vam zdi potrebno za okolico in mi hočemo dovoliti, kar spoznamo, da je res potrebno. In vsled takega pozivanja so okoličanski zastopniki res napisali dela, ki naj bi se izvela v okolici iz dohodkov novega posojila. Vsa dela, ki naj bi se izvršila iz dohodkov posojila, so gospodje v mestni hiši razdelili na več let, oziroma na več razdobj po 6 let. Vršila so se dolga posvetovanja. Najprej so se seveda posvetovali o delih v mestu. Slednjič je prišla na vrsto tudi naša okolica. In vsprejeli so res marsikaj, kar smo zahtevali mi. Tudi za ta V. okraj je bilo dovoljenih več koristnih in potrebnih naprav. Sodeči, da je gospodi resna volja storiti kaj tudi za okolico, so slednjič tudi oni glasovali za posojilo.

Od tedaj so minola tri leta. Od del pa, ki so se imela izvršiti v prvem razdobju šestih let, je izvršenih še jako malo. Tem bolj nas je osupnilo, ko smo morali čuti, da sta od onih 24 milijonov na razpolago le še dva milijona!! Vemo, da se je mnogo tega posojila porabilo za poplačanje starih dolgov. Ali povdarjati treba, da se to posojilo ni najelo za poplačanje starih dolgov. Kjer je uprava racijonelna in modra, se občinski dolgovi plačujejo iz navadnih dohodkov. Izrecni namen novemu posojilu je bil, da se porabi za izvedenje novih del!

Na razpolago sta torej le še dva milijona, a ta imata že svojo določeno pot. Namenjena sta v glavnem za gradnjo nerišnice. Če nastane torej potreba za izvedenje kakšnega drugega novega dela, najemati bo treba zopet novo posojilo in občina bo imela toliko — dolgov več!

Ne pravim, da se ni morda tu pa tam kaj malega storilo tudi v okolici. Ali glavne

naše zahteve so ostale neizpolnjene. Naj se spomnim zopet onih, ki govorijo, da mi bi morali biti »dobri« z mestno gospodo! Le-ti menijo, da smo mi sami krivi, da se malo stori za okolico, ker nasprotujemo gospodom in nastopamo neprijateljski proti njim. To ni res. Mi želimo živeti v miru z italijanskim mestnim prebivalstvom, ali zatreti se ne damo! Njim pa je ravno do tega!

Le pogledite, kaj se ravno sedaj godi tam doli v Trstu! Tam živi mnogo naših revežev. Mnogo jih trpi bedo in pomanjkanje vzhle temu, da je v Trstu mnogo dela in zaslužka! Kako je to mogoče? Če hočete dobiti pojasnila, pojte le malo po ulicah tržaških. Videli boste, kako se dela tu in tam, ali na teh delih ne boste videli naših delavcev-domačinov, ampak boste videli ljudij iz tuje države. Iz posojila 24 milijonov kron regulirajo tudi takomenovano istrsko cesto. To je velepotrebno delo, ker je bila dose-danja cesta ozka, polna strmin in zato jako nevarna. A tam je promet izredno velik. To delo je že jako napredovalo. Ali pojte tja in na tem delu ne boste videli niti enega domačega človeka! Vprašam vas: zakaj jemljejo tujince, ko je toliko naših v potrebi in brez zaslužka, zakaj ne jemljejo domačinov na delo? In če že prav nočejo Slovencev, zakaj ne jemljejo domačih tržaških Italijanov?! Saj je tudi mnogo Tržačanov italijanske narodnosti, ki so po trebni! Da, dragi zborovalci, niti domačinov italijanske narodnosti ne jemljejo na delo! Koliko naših ljudij je v Trstu brez dela! Brezposelnih je toliko v Trstu, da je revščina res velika. In vendar bi mogli in bi morali dati našim mnogo dela. In ne! Oni od tam doli iz Italije imajo prednost vsikdar in povsodi! Saj ne pravim, da oni iz Italije niso potrebni. Ali prvi naj bi bili naši, ker ti so, ki tu plačujejo davke in dajejo vojake. Oni iz Italije pa ne plačujejo tu nikakih davkov, niti ne dajejo vojakov! Pa ne le to, marveč oni še pošiljajo proč, kar so tu zaslužili. Tako imajo domačini, ne eno, ampak dvojno škodo. Ne le, da ne zaslužijo nič, ampak še tisti denar, s katerim se izvršujejo razna dela in kate-rega morajo pomagati skladati tudi oni, odhaja iz dežele in ni v nobeno korist domačemu gospodarskemu življenju.

Iz vsega tega je razvidno, da ni nič res,

da signori zato nič ne dajejo okolici, ker jim mi »nasprotujemo« in da bi kaj dali, ako bi bili mi žujimi »dobri«, ampak da je res, kar trdimo mi vedno, da nam zato nič ne dajo, ker nam principijelno nočejo nič dati, ker nas sistematično zatirajo, ker bi hoteli izpodriniti naš življenj in ga nadomestiti z ljudmi iz Italije. Najlepši pouk v tem pogledu je dobil naš I. okoličanski okraj. Izvolil si je bil italijanskega zastopnika, a dobival je od tedaj — še manje nego drugi okraj, pač pa je njegov zastopnik vrgel mandat od sebe in zbežal iz mestne dvorane. Ne dajo okoličanom, ker jim nočejo dati. Zato se mi moramo braniti!

Ali verujte, da ne bodo naši okoličani tisti, ki prvi prično res odločnim odporom! Ne, Tržačani-meščani sami bodo tisti, ki prično s hudo reakcijo proti sedanjemu mestnemu gospodarstvu. Pa vsaj so že začeli kričati gospodi, da naj ne mislijo na samo svojo krasnno Italijo, ampak da morajo misliti tudi na svoje domače reveže! In ko se je začela pojavljati energična reakcija, tudi naši okoličani ne smejo ostati mirni in tihi, ampak zahtevati morajo glasno ter protestirati proti krivicam!

Mnogo mi je še na srečo in dolgo bi vam lahko še govoril. Ali zaključujem, ker čas boži. Zato se moram umakniti vašemu zastopniku, gospodu Ivanu Goriupu, ki bi tudi rad spregovoril do vas. In potem moramo tudi vam dati prilike, da stavite do nas morebitna vprašanja, da nam izrazite svoje želje in da vam mi potem damo odgovora in pojasnila.

Temu govoru dra. Rybářa so zborovalci sledili vidnim zanimanjem ter ga spremljali neprestanimi pojavi soglasja in odobravanja. Ob zaključku so zaorili krepki živio klici.

(Pride še.)

Politični pregled.

V Trstu, 11. decembra 1902.

Dr. Fran Ladislav Rieger, ta patrijarh in izvoljenec naroda češkega, je praznoval dne 9. t. m. svoj 85. rojstni dan v popolni svežosti duha in telesa. Tudi oni, ki so se nekaj upirali Riegerovim nazorom in taktiki staročeške stranke, so se spominjali tega dne v ljubezni in neomejenem spoštovanju, kajti enega ne more odrekati Riegru nikdo: nenavadnih vrlin uma in srea — čistosti njegovih namenov, nesebične uda-

pušk. Mi imamo še celo uro časa, o da bi imeli tu še sto pušk, je nadaljeval in si trl roko v roko, misleč na popolno uničenje sovražnika.

Van Rath se je nasmejal trpko in ne da bi se čudil besedam starega, odgovoril je tiho:

»Mi jih sprejememo kakor zaslužijo«. Potem se je spomnil, da je kristijan in da stavljal se tiše: »Kar nočete, da bi vam drugi storili, ne storite vi drugim! stoji v sv. pismu« — — — — —

Stari Jan Grath je žalostno stresel z glavo, na to ga je van Rath hitro in na lahko s komolcem sunil in ne da bi ga pogledal, dejal tiho:

»Pozor!«

Oba eskadrona konjikov sta prišla tako blizu kopje, da je bilo že poznati uniforme. Bili so huzarji. Jezdec niso več tako hiteli in nepričakovano je častnik njim na čelu dvignil sabljo, v znak, da se imajo ustaviti. Buri van Ratha na kopji so se s pogledi vpraševali, niso-li morda razkriti izza njih obrambe, a konjiki so se zopet pomikali naprej.

»Šeststo metrov!« zaklical je van Rath.

nosti do naroda svojega in poštene volje v službi za biser in čast domovine. Te lastnosti so vsikdar dišile dra. Riegru. Jubilar je svitel pojav v življenju naroda češkega. Nad pol stoletja tega življenja je tesno spojenega z življenjem do Riegru. Dru. Riegru je zagotovljeno, poleg tasta mu Palackega, častno mesto v zgodovini naroda.

Narod slovenski se iz srea pridružuje častilem patrijarha naroda češkega.

Italijan, ki priporoča zasnovo jugoslovanskega kraljestva. »Trieste« prinaša nastopno vest: Graf Donato Sanminiastelli, ki je eden prvih povpeševateljev in vzdrževateljev društva »Dante Alighieri«, piše v svoji ravno izšli publikaciji »Okolo mej Italije«, v kateri povdarja aspiracije Vsemencev na Trst in naše Primorje, mej drugim to-le:

Na podlagi tega domnevanja, ki gotovo ni izmišljeno, bi se razširila nad Trstom moč Germanije. In Trst, ne več avstrijski, ampak »nemški«, bi predstavljal za nas najhujo nesrečo, ki si jo je možno misliti, dočim bi me ravno ne plašilo kraljestvo jugoslovansko z nekoliko milijoni prebivalcev onostran Adrije.

»La Polonia«. To je naslov članka, ki ga je priobčil tukajšnji list »Indipendente« od dne 9. t. m.

Omenjeni člankar piše z vso resnostjo o nedaljni poljski — revoluciji.

V ruski Poljski da vre radi znane ruske avtokracije, radi Finlandije, židovskega dela vstva (2), ruskih socialistov, glada, uboštva, raznih stavk in vsled preprirov — v visokih vladnih krogih. Vse to da dovede to revno ljudstvo do revolucije. Ta »artificijalna palača« se po mnenju »Indipendentovega« člankarja podere v kratkem.

Kakor v Rusiji, tako nekako da se godi Poljakom tudi v Prusiji. In to državo opominja imenovani člankar, naj promeni dose-danje nečloveško postopanje proti podložni-kom poljske narodnosti, da ne doživi stvari, o katerih resnosti da Nemčija niti ne sanja.

Klevetniki! Nam se gabijo. Pa to še ne toliko radi tega, kar pišejo, ampak, ker vemo, da ljudje, ki pišejo to in priobčujejo, so vse drugo nego človekoljubi!

Kar govorijo o položaju ruskih Poljakov, je tako pretirano, da se sleherni, ki le kolikaj pozna razmere, mora vprašati: S kakim namenom Lahoni branijo — Poljake?! Že govor o zatiranju »židovskih delavcev«

Buri so razumeli, vsaka nastavka na puškah je bila za šeststo metrov daljave nastavljena. Ko se je nehalo čuti skrtanje nastavk na puškah, bilo je na kopji zopet vse mrtvo-tiho, in Buri so zadržujoč sapo pričakovali; v malo sekundah morajo priti huzarji na strel.

Ali, predno se je to zgodilo, naredili so konjiki drugi kret. Najbližje kopji nahajajoči se eskadron konjikov se je zasukal na desno in pokazal hrbet Burom na kopji, in začel se je nenadni klic nekega povelja. Kakor odgovor nato zahreščalo je iz dvesto grl: »Hurra!« Sablje so se vzdignile in eskadrona sta se v diru spustila v že omenjeno zarezo, v kateri so izginili Buri.

To se je zgodilo tako hitro, da Buri na hribu niso mogli niti jednega strela oddati, ko je sovražnik že zginil.

Niso bili torej še razkriti, da bi se bili huzarji njihovim puškam umaknili, isti so marveč nenadno napadli neki drugi bur-ski oddelek, ki se je nahajal še v onej zarezi.

Buri na kopji so bili postali nemirni, zapustili so bili skrivališča in počine in se priplazili do roba ravnice na kopji. »J-li morda še kdo v oni zarezi od naših zaostal?«

ODLISTEK

Smrti žrtvovani.

Črtica iz angleško-burske vojske.

Poslovenil L. Modic ml.

Oddelki sovražnikov, kateri so se bili danes že tolkli z Dorneburškimi Buri, bili so že z nasprotnih hribov na ravnini, in njihovi topovi so žugali nevarnost Dewetu. Bili so sedaj na desnem krilu Angležev. Videl je tudi van Rath s kopje, kjer je pre-žal, da mu pride sovražnik na strel; kako je eskadrona krenila proti oni zarezi, v katero so poprej Buri zginili, in kako je so-vražna artilerija za njimi hiteč iskala pri-pravnega mesta za svoje topove, da bi z nova začela svojo igro z granatami.

Videl je van Rath s kopje, da bodo sovražni konjiki kmalu dospeli do strelna daljave njegovega oddelka. Z lahkimi, reske-čim žvižgom je opomnil na to svoje ljudi na pozornost in da naj se kolikor mogoče skrito nazaj za pečine potegnejo, da bi ne bili z ravnine prezgodaj opaženi. Razumeli so vsi migljaj svojega vodnika. Plazeč se kakor kače nazaj, da bi ne bili opaženi, poskrili so se med kamenje.

»Ne prej streljati dokler jaz ne stre-ljam«, ukaže van Rath s tihim glasom svo-jemu bližnjemu, ki je ležal poleg njega, komaj čakal povelja. Pogled je veljal in mož je razumel in ravno tako tiho je šel ta ukaz od moža do moža na kopji. Hotel je sovra-žnika nemudoma s krogli posuti in kolikor mogoče pokrivati umikanje svojega poveljnika Deweta pred sovražno silo.

Bilo je popolnoma tiho na kopji, kjer je ležal van Rath s svojimi 40 Buri; akoravno bi sovražnik ne čul nobenega šuma v dolino s kopje, potihnili so vsejedno in opazovali gibanje sovražnikovo in si samo z migljaji in pogledi dajali razna znamenja.

Nekdo je potegnil za rokav nekoliko van Ratha. Van Rath se je nejevoljen obrnil, ker težko je obrnil oko od sovražnih konjikov, kateri so vedno bližje prihajali, ne sluteč, da je kedo tu gori na kopji.

Bil je to stari Bur Jan Grath, kateri se je priplazil do van Ratha in se poleg njega vlegel.

»Teh polžev«, je dejal starec in namig-nil z glavo v dolino proti sovražni konjici, katera je krenila naravnost proti kopji od prejšnjega pota in se v gosti koloni pomikala naprej. »Še dolgo ne dobimo na streljaj naših

— katerih, kakor znano, nikjer ni — jssno priča, da je gornjo kolobocijo napisal kak zloben čifut z edinim namenom obrekovanja Rusije! Židje preradi pljuvajo svoj umazani zolž na vse, kar je slovanskega, a na Rusijo še posebno zato, ker jim ne dopušta, da bi odirali, kakor delajo to po vseh ostalih državah in ne najmanj v naši Avstriji!

Da pa Prusija res zatira in preganja vse, kar ni nemško, da trpinči ne samo odrasle, ampak tudi nedolžne otročiče, to je res in notorična stvar.

Ali zatiralci v Nemčiji so vaši zavezniki, o bratje v italijanskem irredentizmu! Mari niste zavezniki v proganjanju Slovanov?! Mari ne opravičujete to zavezništvo, sklicujoč se na dejstvo, da se oba ta naroda moreta ponašati se svojo visoko kulturo?! Če se torej Italijani ponosno in s tisto šarlatansko pozo, ki jim je že enkrat lastna, postavljajo na stran Nemcev kakor kulturenega neroda, potem pa je le grda hinavščina, ako se laška kultura hoče zgražati nad grozodejstvi, ki jih počenja nje sestra nemška kultura.

Nemci in Italijani naj le puščajo Rusijo pri miru, kar se dostaje postopanja se svojimi podložniki. Oni nimajo pravice očitati. Vedo naj, da so Poljaki v Rusiji gospodarsko nerazmerno bolje situirani, nego oni v Prusiji in v Avstriji. In fakt je, da Rusija iz državnih sredstev podpira razne kulturne naprave Poljakov v Varšavi in imajo državne oblasti tudi poljske nadpise. Kako pa postopajo pruske oblasti s Poljaki, koliko poštevata Italija narodnost in jezik svojih beneških Slovencev?! — Hic Rhodus, hic salta!

Da pa je začela Rusija nekoliko utešjevat nemški vpliv in je malce za petami židovskim pijavkam: s tem vrši le svojo dolžnost do svojih podanikov, ne izvzemši — Poljakov. Italijani pa nuj le tem poslednjim prizanašajo se svojimi — krokodilovimi solzami!

Spravna akcija. Nemci — izvzemši Vsenemce, seveda, ki spluh odklanjajo vsako spravno akcijo in zahtevajo le kapitulacijo Čehov — Nemci so torej neutrudljivi v variranju svoje pesmi: spravna akcija je nezdržljiva s češko obstrukcijo, ergo — Čehi se morajo nemudoma odpovedati obstrukciji!

Kaka zahteva! Tudi ko bi bili nemški predlogi res taki, da bi Čehi mogli razpravljati o njih, bi bilo še vedno nezmislno zahtevati od njih, naj se — razorožijo, predno je sklenjen mir, predno je vsaj gotovo, da pride do miru!

»Narodni listy« pa naštevajo celo vrsto točkov in nemških predlogih, ki bi pomenjali zgube za narod češki, dočim bi bila jedina pridobitev za Čeha uporaba češkega notranjega jezika v taksativno navedenih stvarih.

Na take predloge — pravijo »Narodni listy« — se Čehom ne mudi z odgovorom. Kakor so si Nemci dajali časa za svoje predloge, tako se tudi Čehom ne treba prenaglati z odgovorom. Na binkoštni program hočejo Čehi dati določen, jasen češki božični program!

Kakor se vidi, se »spravna akcija« ne bo vršila s tisto naglico, kakor zahtevajo

povpraševali so tiho drug drugega, ali kaj je bilo sploh vzrok onega nenadnega kreta huzarjev k oni zarezi.

Ni jim bilo treba čakati pojasnila. V zarezi začele so pokati puške neprestano z dveh strani in hurra-klici vojakov-jahačev so bili vedno močnejši.

»Zadnja straža«, rekel je kratko Jan Grath in se spomnil, da onih 100 mož, katere je Dewet pustil za zadnjo stražo, ni videl prebiti oni ravnic.

»Sveta nebesa, kaj so vendar delali toliko časa v zarezi?«, menil je van Rath. A takoj mu je bilo jasno, da je mali oddelek gotovo iz kakega vzroka zaostal in bil dohiten od angleške konjice.

Ali so se morda iz velikosrčnosti hoteli žrtvovati, da bi svoji z Dewetom lahko odšli in da jih morda sovražnik v zarezi ne zapazi ter da bodo mogli škodovati naslednjemu sovražniku. Buri na kopji so vse čuli kaj se tam doli godi, a videti niso mogli ničesar, ter niso mogli soditi položaja v zarezi. Na vsak način je bil mali oddelek Burov v zarezi zasačen in od pešcev in konjice napaden; število napadenih je bilo malo proti veliki sovražnikovi masi in boj bi moral za Bure slabo iziti.

(Pride še.)

Nemci v nekaki nervoznosti. Ravno ta nemška nervoznost mora siliti Čeha v tem večje premišljevanje in v to, da ne hite s polaganjem orožja.

Spominsko slavlje zmage pri Plevni. Car Nikolaj je izdal nastopno povelje do ruske vojske in mornarice:

Pred 25 leti, dne 11. decembra 1877., je padla Plevna in otvorjena je bila pot zmago-slavnemu napredovanju naših čet, ki je odločilo usodo zadnje vojne. Tega na spominih bogatega dne hočemo po staroveljavnem običaju pošiljati k Bogu svoje molitve za dušni mir pokojnega carja Aleksandra II. nepozabnega spomina, po čegar volji je prišlo do veleznamenitega, za Rusijo in slovanske narode v Turčiji slavno dovršenega boja za osvobodjenje teh narodov, ter blagopokojnega Aleksandra III., ki je se svojim vzvišenim očetom delil trpljenja in napore vojne, in vseh tovarišev, ki so padli na bojnih poljih zadnje vojne. Ob tem dnevu zmage pa moramo izkazati časti tudi živečim udeležencem na osvobojevalni vojni za njihovo hrabrost in vztrajnost ter njihovo brezmejno udanost do svoje dolžnosti. Oni nam služijo kakor živo razodenje tradicij, na kterih je utemeljena moralna moč in sila ruskih vojn. Za slučaj, da bo po nedoumlem sklepu božje previdnosti naši domovini usojena dobaskusenj, sem prepričan, da bosti moja slavna vojska in junška mornarica, ki sta tako dragi in blizu mojemu sreč, častno vršili svojo dolžnost do prestola in domovine.

V Italiji se zopet oblači. Te dni je posl. Sacchi, jeden prvakov skrajne levice, položil svoj zbornični mandat, ker je njegova stranka propadla na občinskih volitvah v Cremoni, kjer je Sacchijev volilni okraj. — Prvi, kateri je v zbornici predlagal, naj se Sacchijeva demisija ne vsprejme ter naj se ga naprosi, da obdrži svoj mandat, bil je načelnik opozicijske desnice, posl. Sonnino. Iz tega in iz prijateljskega razmerja, ki zadnje čase vlada med Sacchijem in Sonninom, sklepajo laški listi, da se med tema dvema snuje parlamentarna zveza, ki nameruje vreči sedanjo vlado. Že v prihodnji spomladi da bo imela Italija novo vlado Sonnino-Sacchi.

Ločitev zakona v Italiji. Včeraj je imel sejo odsek italijanske komore, ki je sestavljen, da prouči vladno predlogo glede ločitve zakona. Zastopniki opozicije so se izjavili proti tej predlogi.

Pristaš vlade posl. Massimini je povdarjal, da je glavna prednost te predloge v tem, da je vlada upoštevala tudi mnenje onih, ki so proti ločitvi zakona in se strogo držala v gotovih mejah.

Povdarjal je potem, da se ne sme preveč upoštevati nasprotnih manifestacij, ker so iste organizirane pod pritiskom duhovščine.

Duhovščina da se drži načela, da se morajo civilni zakoni podvreči cerkvenim zakonom, s katerim naziranjem pa ne more soglašati zakonodajalec. Dodal je, da zakonodajalec ne more biti indiferenten nasproti velikemu številu onih, katerim je zakon neznan veriga. — Sledijoč da se tu tudi ne more govoriti o principu, ko imajo že vsi evropski narodi ločitev zakona.

Konflikt z republiko Venezuela. Venezuela je federativna republika na severu južne Amerike. Ima pa na sebi tisto svojstvo, s katerim se odlikujejo sploh južnoameriške republike: da namreč ni nikdar miru v njej.

Vladi te republike sti poslali sedaj Nemčija in Anglija svoj ultimatum. Vzrok konflikta je na kratko ta le:

Pred kakimi tremi leti se je človek imenom Cipriano Castro dvignil z nabrano silo, da strmoglavi tedanjega predsednika Andrade. Posrečilo se mu je in Castro je postal glavar republike, ki pa je še grše gospodaril, nego njegov prednik.

Proti njemu se je dvignil veletržec Manuel Matos. Toda Castro se je posrečilo udešiti to ustajo po daljših bojih. V teh revolucionarnih vojnah 1898—1900 in v perijodi ustaje 1900 so podaniki tujih držav, živeči v Venezueli, trpeli veliko škodo po izsiljenih posojilih, po rekvizicijah in po plenjenju. — Škoda, ki so jo trpeli na svoji privatni lasti, znaša več milijonov. Za to zahtevajo odškodnino.

Poleg tega dolguje Venezuela berolinski Disconto Gesellschaft 3 milijone za gradnjo severne venezuelske železnice. Z Anglijo pa ima Venezuela še poseben konflikt radi otoka Trinidad, katerega jej je Anglija odvzela v

letu 1802, a ga Venezuela zahteva nazaj. Poleg Anglije in Nemčije zahtevajo odškodnino za svoje podanike tudi Italija, Španjka, Združene države in Nizozemska.

Za sedaj pa sti — kakor rečeno — energično nastopili Anglija in Nemčija, stem, da sti po svojih zastopnikih v Caracasu, v glavnem mestu republike, izročili venezuelski vladi ultimatum. Za slučaj, da ta poslednja nemudoma ne zadovolji zahtevam Anglije in Nemčije, odposlali sti ti državi nekoliko svojih vojniških ladij, ki bodo nadzorovale venezuelsko obrežje, da se bo izvoz in uvoz iz, oziroma v Venezuelo mogel vršiti le na gotovih določenih carinarskih točkah. Za čuvanje teh pa hočejo Angleži in Nemci postaviti na kopno potrebne čete, dokler ne bo po carini poplačana zahtevana odškodnina.

Tako je torej stanje konflikta med Anglijo in Nemčijo na eni in Venezuelo na drugi strani. Venezuelska vlada pa označa tako postopanje kakor golo nasilje. Predsednik Castro je ravnokar razglasil izjavo, v kateri ne odreja zahtevane odškodnine, ali povdarja, da bi se konflikt moral poravnati diplomatskim putem, po zakonu in v zmislu pravice. Venezuela da hoče spolnjevati svoje obveze nasproti svojim upnikom in njeno postopanje da je povsem pravilno. Predsednik Castro povdarja, da hoče čuvati čast Venezuele in se ne misli ukloniti pred nasiljem. Zaključuje: »Naš narodni ugled se naslanja na naše pravo, na naš čut pravičnosti, na naše prijateljske odnose in na spoštovanje do tujih narodov.«

Neka brzojavka z otoka Trinidad pa zatrja, da združeno angleško nemško brodovje nima naloge zasesti carinskih uradov, ampak le blokirati vse obrežje venezuelsko. M-j tem pa so se menda že začele sovražnosti, kajti iz Caracasa poročajo, da je angleško nemško brodovje že zajelo 4 venezuelske vojne ladije, a druga poročila pravijo, da je predsednik Castro dal aretirati vse Angleže in Nemce, ki so ostali v Caracasu, kar pa bi bilo v očitnem nasprotju z ljudskim pravom. In ker so ti angleški in nemški podaniki izročeni sedaj varstvu Združenih držav ameriških, bi to postopanje predsednika Castro pomenjalo izživljanje nasproti Združenim državam.

Dogodki v Venezueli obračajo na se pozornost vsega političkega sveta, izlasti pa v onih državah, ki so se oglasile se svojimi zahtevami.

Tržaške vesti.

Krasen prispevek k našemu trž. Šol-kemu vprašanju je podal te dni odličnjak nemške ljudske stranke, dr. Derschatta, ki je nedvomno ena najbistrejših glav v nemškem taboru. Govoril o spravi akciji je ostro kritiziral sedanji zistem avstrijske uprave, ki da je nujno potreben reforme. Menil je: okrajni glavar nima moči, namestnik pa je daleč. Upravo da treba decentralizirati, ker so dežele izgubile svojo socialno in gospodarsko jedrnatost. V kakem svetovnem zdravilišču da ne morejo veljati tiste upravne maksime, kakor za kako nemško gorsko vas ali kako od sveta oddaljeno slovensko selo!

Kakor izgled je navel tu organizacijo šolstva. In to je, kar nas zanima v visoki meri oziroma na naše tržaške šolsko vprašanje. Odlični člen nemške ljudske stranke je menil: »Industrijalni okraji potrebujejo drugačne organizacije šolstva, nego pa poljedelski okraji.« In potem dalje: »Taka diferenciranja omogoča decentralizacijo uprave, ki mora biti posvečena le praktični potrebi.«

Mari ni to krasen prispevek k našemu šolskemu vprašanju?! Veče resnice je ni mogel izreči nemški mož, nego je ta, da za kraje, kjer žive poljedelci, mora biti šola drugače organizirana, nego v industrijskih krajih. Ta primer velja za naše tržaško šolsko vprašanje.

Ta primer pravi, da šola na deželi ne more odgovarjati potrebam mestnih otrok. Ali ni to glavni argument, s katerim tržaški Slovenci podpirajo svojo zahtevo po slovenski šoli v Trstu?! In ali ne povdarjamo mi vedno, da potrebo šol ni smeti meriti s samim kilometrom, ampak po praktični potrebi! A praktična potreba je na deželi vedno druga, nego pa v mestu, kulturne potrebe poljedelca ne morejo biti enake s potrebami meščana trgovca ali industrijalca!

Tisti — to so vlada in Italijani —, ki bi hoteli goniti naše mestne otroke v okoli-

šanske šole, so obsojeni. Sedaj so čuli, da to ni dopustno, tudi ko bi ne bilo fizičnih ovir, ker takemu zahtevanju nasprotuje je odločilna praktična potreba! To lekcijo so dobili od nemškega moža.

Pa ne le v kulturnih, ampak razlika je v vseh potrebah prebivalstva v mestu in na deželi. Naša okolica je poljedelska, mesto je trgovsko. Prva potrebuje torej tudi drugih oblasti v povspesjevanje nje interesov! Ali ne izhaja iz izvajanja nemškega moža podkrepleplje še drugi kardinalni zahtevi tržaških Slovencev: zahtevi po posebnem o krajnem glavarstvu, ker mestni magistrat kakor politična oblast nima zmisla za praktične potrebe okolice! To je povdarjal še posebno tudi g. Ivan Gorjup na shodu v Trebčah minole nedelje.

Čemu se napisati na železniških postajah? Včerajnji »Piccolo« je privlekel zopet na dan vprašanje o napisih na postajah nove istrske železnice. V tozadevni notici pripoveduje, da se nameruje rešiti to vprašanje tako, da se postavijo na postajah na ono stran, ki je proti mestom obrnjena samolaški, na ono, ki je obrnjena proti železniški progi pa dvojezični napisi. Ni nam znano, koliko je na tej vesti resnice in se danes tudi nočemo prepirati s »Piccolom« o italijanskem ali neitalijanskem značaju različnih mest in vasi, mimo katerih teče nova železnica, najodločnejše pa se moramo upreti njegovim argumentacijam, kakor da bi bili napisi na železniških postajah radi tega tu, da pričajo o »laškem« značaju dotičnih mest, isti se marveč postavljajo radi tega, da se more potujoče občinstvo orijentirati, a potujoče občinstvo na novejši istrske železnici je gotovo po velikej večini hrvatske in slovenske narodnosti in sicer prvič radi tega, ker je večina istrskega prebivalstva slovanska, drugič pa tudi zato, ker, kar je Italijanov v Istri, prebivajo skoraj izključno po obmorskih mestih ter se raje poslužujejo parničev, ker so jim isti bolj pri roki in ker vozijo mnogo cenejše od nove železnice. Kar se tiče slovenskih imen istrskih mest in vasi, pa so ista, ako tudi ne upoštevamo njih zgodovinskega postanka, tako globoko ukoreninjena med Istrani, da bi jih tudi samolaški napisi na železnice ne izruvali. Kdo je še kedaj slišal slovenskega Istrana reči n. pr., da gre v Kapodistrijo? To se pač tu pa tam dogaja pri Kranjcih ali Štajercih, ki so šele preko Nemcev izvedeli, da eksistira nekje neka Kapodistria, ne pa pri avtohtonem slovenskem prebivalstvu v Istri, ki pozna le Koper, ne pa Kapodistrije.

Za osnovo slovenske oziroma hrvatske porote na deželni sodišču v Trstu je utolila nadalje prošnjo občina Štanjel.

Za postajo v Rocolu. Železniško ministertvo naložilo je tukajšnjemu namestništvu, da izvrši komisijonalni ogled za spremembo rocolskega postajališča v postajo za osebnosti in tovarni promet. Namestništvo ima tudi nalogo izvršiti ekspanzijo, po načrtu, katerega je predložila tukajšnja železniška gradbena ekspozitura in kateri načrt je v glavnem vsprejet. Sedaj bi bavila se bo tozadevna komisija tudi z regulacijo ulice »Sette Fontane«, katera se tsko spremeni, da bo odgovarjala postaji.

Načrt je od danes do 24. t. m. razpostavljen na ogled na magistratu (III. nadstropje, IV. oddelek). Interesiranci lahko predložijo svoje pismene ali ustne prigovore proti temu načrtu do 24. t. m. na magistratu, ali pa dne 3. januarja prih. leta ob 9. uri zjutraj komisiji, ki bo zbrana na licu mesta v Rocolu.

Glej, koliko ščavov je tu notri — je rekla »gospa« Dussatti roj. Milošević svojem sinčku, ko je te dni šla mimo naše tiskarne!

Gospod, ki je slišal to in ki nam o tem poroča, je isto, po zaslugi zavrnil.

Ta slovanska odpadnica, oblizana po 2000 letni brutturi, sme biti zadovoljna, da niso naši mladeniči slišali njenega — gospe dostojnega izbruha — drugače bi gotovo plačala svojo nesramnost.

Zopet nove žrtve burje. Burja je bila zopet včeraj nenavadno silna in je povzročila mnogo nesreč. Ko je 35-letni mehanik Ivan Marzotti, ki je v svobodni luki vodil delovanje dvigalnika, stopil iz svoje kabine, ki se nahaja 9 m. nad zemljo, odnesla ga je burja in vrgla na tla, kjer je nezavesten obležal.

Poklicali so zdravnika z zdravniške postaje, kateri mu je podelil prvo pomoč. — Marzotti se je o padcu smrtno ranil, razbil

si je namreč čepinjo. — Nesrečnež ima tri stroke in ženo blizu poroda.

Burja je razurila tega vrgla na tla še več družin oseb, ki pa niso bile tako težko ranjene; nekaj izmed teh je bilo vsprejetih v bolnišnico.

Dražbe premičnin. V petek, dne 12. dec. ob 10. uri predpoludne se bodo valale dražbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za si vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Corso 4, hišna oprava; ulica Barriera vecchia 23, hišna oprava; ulica Cassa di Risparmio 3, hišna oprava; Sv. Marija Mad. Zgoranja 317, konji in voz; ulica Coroneo 11, hišna oprava; ulica S. Nicolo 13, oprema v zlogi in 153 klobukov za gospe.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri jutraj 0.6 ob 2. uri popoldne 3.7 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 765.0 — Danes plima ob 7.06 predp. in ob 7.48 pop.; oseka ob 0.18 predpoludne in ob 0.30 popoldne.

Društvene vesti.

Za možko podružnico sv. Cirila in Metodija na Greti je nabral veleč. gospod župnik Kjuder v Barkovljah med člani Mohorjeve družbe 12 kron. Istotako je nabral ž. g. kapelan Josip Ukmar v Rojanu med Mohorjani 20 kron 50 st. Srčna hvala in posnemanja vredno.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu je nabrala gospa Dolenčeva v veselji družbi o priliki neke svatovščine imendne g. župana v krčmi »Alla bella veduta« v ulici Romagna 8 kron. — Srčna hvala!

Blegajništvo.

Vesti iz ostale Primorske.

× Občinske volitve v Miljah se prično dne 15. t. m. in bodo trajale 5 dni. Tretji razred bo volil tri dni.

Nadejamo se, da slovenski del občinarjev odločno poseže v volilno borbo, da bodo naši volilci zločno volili svojo listo, da si na ta način v važni občini miljski pribore enkrat tisti vpliv na občinsko upravo, ki jim gre po njihovem številu in po bremenih, ki jih morajo nositi v občini.

Na delo torej, možje!

× Dobro ceno vino. Iz Vabrege pri Poreču nam poročajo, da je tam dobiti še obilo dobrega vina, po jako nizkih cenah. Oni, ki bi hoteli doznati za najboljša vina, naj se obrne do veleč. gospoda župnika Korace v Taru, ali pa do g. Petra Maglice v Vabregi. Naš poročevalec nam toži, da se toliko Slovenci kolikor tudi Hrvatje premalo brigajo za to pesteno hrvatsko ljudstvo.

Nesreča v St. Polaju. Dne 8. t. m. o polnoci prišel je v krčmo Ivana Šarka, ki se nahaja v Bajti blizu St. Polaja, 55-letni kmet Ivan Škrk iz Trnovca. Ko je prišel v krčmo, bil je Škrk pijan in ranjen na glavi. Prišel je k drugim pivcem na ogajšče in na njih vprašanje, kje je dobil rano, odgovoril je, da je padel na cesti. Ko je tako nekaj časa sedel na ogajšču z drugimi pivci, se je nenkrat zvrnil na tla, kjer je obležal.

Možje, ki so bili navzoči, niso slutili, da se je Škrk o tem padcu smrtno ranil, marveč so mislili, da je njegove nezveste kriva pijanost in so ga odveli na zrak, mečeči, da ga to stregne. Škrku je brzkone pozneje nekoliko odleglo in se je napotil domov. Na cesti pa je zopet padel na tla in obležal do drugega jutra, dokler so ga umirajočega našli orožniki.

Ti so ga s pomočjo drugih prenesli na njegov dom, kjer je kmalu umrl kljub zdravniški pomoči.

Ker se je splošno sumilo, da je Škrk morda ubit, vršil se je komisijiski ogled in sta zaprisežena zdravnik dr. Svoboda iz Nabrežine in Merkelj iz Komna konstatirala, da se je Škrk o padcu z ognjišča smrtno ranil na glavi in potem vsled rane umrl.

× **Ruskij kružok** v Gorici je imel v nedeljo svoj ustanovni shod. Došla je tudi gospa dr. Jenkova iz Ljubljane, ki je neutrudna navduševalka za učenje lepega ruskega jezika med Slovenci. Navzoča je bila tudi kakor zastopnica tržaškega kružka gospica Milka Mančkočeva. Predsednico kružka je bila izvoljena gospa dr. Treova. Dosedaj se je oglasilo 40 udov.

× Častnim občanom občine ribehberske brejske je izvoljen gosp. nadučitelj Ambrož Poniz.

× **Sankeijoniran zakon.** Njegovo veličanstvo cesar je potrdil načrt zakona, sklenjen v deželnem zboru goriskem o prireditvi in vzdrževanju dovoznih cest k železniškim postajam.

× **Zaupni shod učiteljev v Ajdovščini.** — Iz Ajdovščine dne 4. decembra. — Namen učiteljskega zaupnega shoda je bil: izvedeti, kaj in kako mislijo dež. poslanci z učiteljstvom? Ker sta se udeležila poslancev obeh slovenskih frakcij, smo danes kolikor toliko na jasnem.

Predsednik učiteljske podružnice je govoril v tonu, kakor je že lasten njemu. Žal, da ni več učiteljev takega tona in takega delovanja. Rekel je, da so se vlagale prošnje v raznih jezikih in na razne načine, a vse ni nič pomagalo.

Prišli smo vendar do tega, da so nam začeli obljubovati in pitati nas z — načrti!

Tovariš Bajt je poročal o prošnjah. Na grmade prošnje je bilo že uloženih. Pošiljale so se deputacije na levo in desno, a nobene ne usmiljenja. Zaslišal je, kako so se prejemi zniževali tek m 30 let.

Tovariš Možina je naglašal, da je za vse druge denarja, samo za nas ne!

Posl. dr. Tuma je izrazil željo, naj bi posl. Grča najprej govoril, ker je on ud večine slovenskih poslancev.

Tovariš Medvešček je naglašal, da smo hvaležni za vsak glas, bodi od te, bodi od one strani.

Posl. Grča je povdarjal, da govori samo za svojo osebo. (Dr. Tuma v imenu narodno-napredne stranke). Ker je dr. Tuma naglašal, da so njegova trojica slovenskih in četorica laških poslancev za učiteljstvo, pripominja, da je tudi on za učiteljstvo. (Živahni »dobro«-klici: zdaj jih imamo že 8 na naši strani). Tudi posl. prof. Brbuč ni nasproten, saj je bil sodelavec onega načrta. (Torej že 9 na naši strani!)

Posl. Grča je dokazoval nadalje z gotovostjo, da bodo vsi slov. poslanci za učiteljstvo, kar je provzročilo med zborovalci splošno radost. Slovenski poslanci obeh frakcij štejejo 10 poslancev, četvorica naprednih Italijanov bo glasovala tudi za načrt! 14 je pa že lepa večina v deželnem zboru goriskem.

Posl. dr. Tuma in Grča sta zašla v majhno debato, ki nas je zanimala. Pojasnila nam je n mreč, da dež. glavar preveč samovoljno gospodari; in ker je Lah — najbrž po volji laških poslancev.

Posl. dr. Tuma nam je nasvetoval, naj skličemo zaupen shod vsega goriskega učiteljstva na dan sestanka dež. zbora, naj povabimo vse poslance in jih prašamo: kako boste glasovali?! Govornik nam je podal majhno sličico zgodovine od l. 69. ter nas navduševal, da naj vstrujemo v tem boju!

Tovariš Medvešček je rekel, da smo slišali izjavi ter da bo načrt gotovo vsprejet s pomočjo 4 Italijanov. (Aplavz). Govornik izjavlja, da smo sami krivi svoje bede, ker smo premalo glasno tirjali, kar nam gre po božjih in človeških zakonih.

Sklenili smo, da na dan sklicanja dež. zbora pojdemo v polnem številu v Gorico ter da povprašamo tamkaj vse dež. poslance, kaj mislijo z nami?! Po njih odgovoru se bomo znali ravnati. Kar sklenejo potem odseki raznih društev, to storimo. Žal, da še sedaj ni izključena možnost, da bomo morali zapustiti slov. dežele in si poiskati pri Nemcih kruha. (Kdor ima izpite iz nemščine, ta pojde lahko v kratkem, kdor jih še nima, jih pojde delat).

Po zborovanju smo se malce potolažili ter iskali krepila — telesnega.

Jedilnica v gostilni Bratinovi je bila polna.

Na obedu so bile prečitane brzojavke: našega nadzornika, priljubljenega g. Finžgarja, obeh zastopnikov učiteljstva (bila je namreč danes seja okr. š. sveta) in tolminskega učiteljstva.

Omenim naj, da so nas počastili nekateri tovariši in tovarišice iz Kranjske, kar nam znači bratsko kolegijalnost in sočutje.

Vesti iz Kranjske.

× Na potovanju zblaznel. Predvčeraj dopoldne pripeljal se je v Ljubljano v spremstvu svoje žene železnični oficijal iz Krakova, Anton Kieglasch. Na potovanju je v Opatiji zblaznel in žena ga je z velikim trudom spravila do Ljubljane. Žena je peljala moža v hotel, kjer je začel blazniti tako razgrajati, da so ga morali s silo odstraniti in odpeljati v blaznico.

Vesti iz Koroške.

+ **Zastrupljeno mašno vino.** Pred par dnevi smo bili »poročili, da se je župnik v Bistrici, občina Pulst, minole nedelje hkratu zgrudil na tla in da so pozneje konstatirali, da je bilo mašno vino zastrupljeno z cijankalijem. Sedaj pa poročajo, da so aretirali tamošnjega kapelana, ker je na sumu, da je on primešal strupa. Župnik in kapelan sta baje živela v nesoglasju med seboj.

Razne vesti.

Samomora v ječi. V zaporih okrajnega sodišča v Maré na Tirolskem se je obesil 60-letni kmet Ambrosi. Zaprl so ga, ker je bil na sumu, da je zvršil neko umorstvo.

V ječi v Feldkireknu pa se je obesil kaznjene Josip Vonach, katerega je porotno sodišče obsodilo na pet let težke ječe radi nekega hudega zločina proti pravosti.

Zanimivost iz Italije. Piše se nam: Svoječasno ustavil sem se bil mimogrede en dan v malem mestu Beluno, v zgornji Italiji. Zjutraj istega dne sprehajal sem se po cesti proti Feltri. Na tem sprehodu naletel sem na nekega kmetiča, s katerim sem se pogovarjal o vsakdanjih stvareh. Kar sem zapazil, da tropa mož teče proti mestu in šele, ko so možje prišli v mojo bližino, mogel sem videti, da so imeli vsi puške v roki in perje na klobuku.

Pripomnil sem kmetiču, da saj vendar ne gori v mestu. Mož je razumel, kaj sem hotel reči ter mi pojasnil, da so to italijanski vojaki, takozvani »bersaglieri« (lovci), ki se vračajo z vaj nazaj v mesto. Kar se tiče brzega marširanja, dejal mi je mož, da se imajo zahvaliti tistim »maledettim« Avstrijcem, ki so jim bili leta 1866. vedno za petami. »Da«, je pripomnil, »takrat smo morali po sili »bitro« marširati.«

Slednjič je pripovedoval možiček, da se je radi tega že večkrat maščeval nad Avstrijo in sicer na čisto miren način. Vsake spomladi da se »k nogam« pelje v Avstrijo, kjer ostaja do jeseni.

Tekom tega časa pridno varči in pošilja denar v domovino, hrano pa da si izprosi pri kmetih. O nastopu zime pa da se daje po odgonu brezplačno odpeljati domov.

Mož je razumel tudi nekaj nemščine, a še boljše je govoril slovenski. Dejaj je, da mu je v Avstriji neobhodno potrebno, da razume nekaj slovenščine, ako hoče boljše izhajati.

Loterijske številke, izžrebane dne 10. decembra:

Brno 19 75 35 76 1

40.000 kron znaša glavni dobiček loterije dušajskega društva za umetno obrt. Opozorjamo naše cenjene čitatelje, da bo srečkanje nepreklicno dne 15. januarja 1903.

Brzojavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 11. (B.) Zborovnica poslancev. Mej došlimi spisi je interpelacija posl. Borčiča in tovaršev do ministra za trgovino radi najemanja inozemskih ladij od strani avstrijskega Lloydja, radi najemanja ladij za prevažanje oglja iz Anglije v Trst in radi dovoljevanja potnih doklad avstrijski trgovinski mornarici. Dalje je med došlimi spisi interpelacija poslancev Vukovč in tovaršev radi dogodkov na balkanskem polotoku. Interpelacija kaže na razmere v Macedoniji, v Albaniji in na naravnost anarhističko položnje v Albaniji, tako, da ustaja na spomlad nikakor ni izključena.

Nadalje opozarja interpelacija na veliki upliv, ki si ga je nemška diplomacija zadnja leta pridobila v Carigradu. — Interpelacija omenja, kako se namerja fuzija vseh v turški državi obstoječih železnic in železniški družb.

Interpelantje vprašujejo, da-li je vlada pripravljena na ministerstvu za vnanje stvari delovati na to, da bo isto v družbi z drugimi traktatnimi vlastmi izrečno sililo na vspostavljenje reda na balkanskem polotoku in na izvedenje upravnih reform.

Odlikovanje.

DUNAJ 11. (B.) »Wiener Zeitung« objavlja: Njegovo Veličanstvo cesar je podelil namestništvenemu svetovalcu in voditelju okrajnega glavarstva v Gorici, Henriku grofu Attemsu, naslov in značaj dvornega svetnika.

Dogodki v Venezueli.

CARACAS 10. (B.) Sinoči se je vršil tu velik patrijotički pojav, ko se je izvedelo, da je angleško-nemško brodovje zajelo nekaj venezuelskih vojnih ladij. Velike množice so prirejale sprevoče po mestu in na več krajih so se držali razburljivi govori. Množica je skušala udreti do nemškega odposlanstva ter je klicala »smrt Nemcem!«. Policija se ni trudila, da bi razpršila udeležnike. — Razpoloženje množice je jako razburjeno in položaj jako kritičen.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z omejenim poročtvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo-
derni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Pisalen stroj

popolnoma nov, znamka »Adler«, ki je veljal 480 kron, se takoj proda po jako nizki ceni. — Ponudbe sprejema uprava »Edinosti«.

Proti
kašlju, grloboli, hripavosti, kataru, upa-
danju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve pastilje.
Čudovit učinek pri pevelh, govornikih, prepovedni-
kih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni
v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah
kakor tudi po celi Evropi
Škatljica stane 60 stotink.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
— T R S T —
TOVARNA: ZALOGA
Via Tessa, vogal: Piazza Rosario št. 2
Via Limitanza (Solako postojpe) in Via Riberge št. 21
Telefon št. 670.
Velik izbor: tapetarij, srecal in slik, iz-
vršnje uročne tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence
LUSTROVANI CERIKI LAMPIONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na paronod
ali železnico franko.

Prilapravno božično darilo!

Srečkanje nepreklicno
15. januarja 1903.

Glavni dobiček
kron 40.000 kron

Srečke društva za umetno obrt
(Kunstgewerbe-Verein)
po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co, Mercurio
Triestino, Ig. Neumann, Henrik Figli
di O. Zuculin, Schiffmann, S. Tavella
v Trstu.

Pekarna in slastičarna Antona Peternel

v ulici Solitario št. 25.
Podpisani priporoča svojo pekarno in
slastičarno, v kateri se dobiva trikrat na
dan sveži kruh in slastice vsake vrste. Pro-
daja tudi: vsakovrstne moke iz ogrskih mli-
nov po najnižjih cenah, in pristni najfiniji
refoš v steklenicah.
Sprejema se tudi domači kruh v peči
Udani
A. Peternel.

Krasen slovenski skladni koledar

za trgovine, obrte, urade, pisarne, šole
in posameznike je izšel v moderni in
elegančni obliki v založništvu tvrdke

Ivana Bonata v Ljubljani.

Cena je vzlic okusni vezavi zelo nizka,
samo 70 vin., s pošto 20 vin. več.

Prekupci dobe velik rabat in se na
zahtevo dopolnje cenik.

Trgovci porabijo istega lahko kot lepo novoletno
darilo in se brezplačno vtisne njih firma.

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.
Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev
tapetarij vseh vrst, ročnih kovčkov in
velikih kovčkov vseh vrst po načrtih
železnice. Naročbe sprejema za kompletno
sobe toli v mestu koli za odpošiljanje
po železnici ali morju.

Prodajalnica ur F. Haslinger

zaprježen izvedenec in urar e. kr. priv.
južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti)
nasproti šte. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše
v katerikoli množini in katerikoli vrsti,
kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in
točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali
megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic,
stenskih ur

se rahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia,
(vokal Androna dell'Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvir-
jev in tapetarij.

Popolno opremljene sobe.

Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže
franko na kolodvor ali brod v Trstu.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25 po domače

k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste

obuvala za moške, ženske in otroke.

Isti popravlja male stvari brezplačno

ter sprejema naročbe vsakovrstno obu-

valo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Velika prodaja za Božič in novo leto.

Za božična in novoletna darila!

Došel je velikanski izbor

prtov za obedovalno mizo in desert; žepnih
rut; brisalnikov, nogavic, tapetov vseh vrst
po najzmernejših cenah v zalogo prtov in bomba-
ževin tvrdke

Peter Klansich

Piazza nuova (ex Gadola) št. 1.

Velika prodaja za Božič in novo leto.

Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu

in okolici kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in drugi vrste,
iz trdega in bellega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira pianet, calmatik, pluvial, humeral, reketov kvadratov,
kolarjev, Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, rituaov, duravov in noševlao nabožnih
tazilic, fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo

Jedina zaloga za celo Primorje kupo v vsaki vrstni velikosti in kvaliteti,
umetniško delo v rimskem kartonu, priporočljivih po ceno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I.
in II. vrste, poceni, vencev, križev in svetnj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del
spadajočih k bogatstvu, izvožijo se v vsaki vrsti na finjša za za-tave, p-egrijala idr.
Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Pomlajenje in podaljšanje življenja z original- nim ameriškim strojem „Elektrophor“.

Elektro-medicinski stroj za samorabo.

Elektriciteta je življenje!

Ne more se dovolj pripo-
ročati slabotnim ljudem, da
uporabljajo ta električni stroj,
kajti elektriciteta jači živce,
prenavlja kri in bistri čute,
provzroča normalno delovanje
kri in živčnega sistema ter
prepreča največ bolezni.

Dr. Bourg, član medicinske
fakultete v Parizu poroča: ne

le trganja, rheume, krče, hysterije, zapiranja sapé se je odpravilo v
stoterih slučajih z elektriciteto ter bolečine olajšalo, kjer se je zna-
nost zdravnika rabila brezvspešno, ampak z elektriciteto se je kore-
nito ozdravilo in ublažilo bolečine pri vseh živčnih boleznih, glavob-
olu, koliki, šumenju v ušesih, nespanju, hypochondriji posebno pa
pri haemorrhoidah. Mnogokrat je nastopilo boljše stanje takorekoč
čudotvorno že po nekoliko urah, zlasti pa pri ženskih boleznih, tudi
če so bile v blagoslovljenem stanju.

Cena popolnemu stroju le K 10.—

Posilja le proti povzetju ali ako se denar predplača evropejska zaloga

M. FEITH, Dunaj, VII. Mariahilferstrasse 38.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

Vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 1/2 %	3-mesečni " 2 1/2 %
	6- " " 2 1/2 %

za pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
kovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse
krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno
20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

vredn. papirjih 2 1/2 % na vsako svoto. V napoleonih
brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvo, Tropav
Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Graden-
šibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomeu,
Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 1/2 % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjml.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
kursu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati da-
rebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogoju

Spoštovane slovenske gospodinje.

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Metodijevo

cikorijo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da

sem odprl

gostilno

v ul. Belvedere št. 23 B.

Točil bom izvrstna in pristna vina,
in sicer dalmatinsko vino po 32
nvč., istrski refošk po 36 nvč.,
belo vipavsko po 40 nvč.

Kuhinja bo vedno preskrbljena z do-
brimi jedili.

Priporočam se za obilen obisk

Fran Valetič.

Prodaja manifakturnega blaga

SALARINI

v ulici Ponte della Fabra št. 2.

in podružnica

„Alla città di Londra“

ulica Poste nuove št. 9. (Brunerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in
dečke. Velik izbor oblek za moške od gl. 6.50
do 24, za dečke od gl. 4. do 12. suknene jope
v velikem izboru od gl. 3. do 8. zimsko-močne in
podšite jope z ovratnikom od astrahana od gl. 5 —
14, ravno take podšite s kožuvinno po gl. 12. —
Površne suknje v velikem izboru od gl. 18 — 32.
Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene
hlače od gl. 2.50 — 4.50, finije od gl. 5 — 9.
Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let
od gl. 2.00 — 10. Haveloki za moške in dečke po
najnižjih cenah. Hlače od moških (zlojeda koža)
za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko
v Korminu.

Črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Ve-
lika zaloga snovij za moške obleke na meter al
tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo
točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnici
v ulici Poste nuove se sprejemajo izdelovanja obleki
po meri ter se še posebno vdobiva vsake vrsteobleki
v raznih risanicah in merah za moške in dečke.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju
proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezervi društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gl. 4.000.000.—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000.—
Rezerva zavarovanja proti premi- njanju u kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premi- njanju u kurzov, bilanca (B)	243.331-8
Rezerva specialnih dobičkov za- varovanja na življenje	500.000.—
Občna rezerva dobičkov	1.187.161-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).